KONKURS Z HISTORII

DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP SZKOLNY
KLUCZ ODPOWIEDZI

Łączna liczba punktów do uzyskania: 50

Zadanie 1. Podaj trzy nazwiska władców Rzeczypospolitej w XVIII w. (0-1)

WETTING/WETTIN, LESZCZYŃSKI, PONIATOWSKI

Zadanie 2. Ułóż w kolejności chronologicznej następujące wydarzenia: (0-1)

a./konfederacja targowicka, b./ konfederacja barska, c./insurekcja kościuszkowska.

BAC

Zadanie 3. Przyporządkuj osoby, podanym poniżej notkom biograficznym. (0-4)

Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic, Stanisław Konarski, Adam Naruszewicz.

Ksiądz z zakonu pijarów, założyciel Collegium Nobilium,

STANISŁAW KONARSKI

Wybitny humanista, autor pierwszego polskiego podręcznika do historii, twórca nowoczesnej polskiej historiografii. **ADAM NARUSZEWICZ**

Ksiądz, humanista, przeprowadził reformę Akademii Krakowskiej, której był rektorem.

HUGO KOŁŁĄTAJ

Ksiądz, jeden z czołowych ideologów polskiego oświecenia. Szerokie zainteresowania, oprócz filozofii i polityki, gospodarka i geologia. **STANISŁAW STASZIC**

Zadanie 4. Obraz przedstawia śmierć jednego z uczestników konfederacji barskiej podczas wojny o niepodległość USA. (0-1)

Podaj jego imię i nazwisko: **KAZIMIERZ PUŁASKI**

Zadanie 5. Przeczytaj uważnie tekst źródłowy i odpowiedz na zamieszczone pod nim pytania. (0-3)

Dobry pan ze wszech miar (Król) *August był tak nieszczęśliwy, że za jego panowania trzydziestoletniego żaden sejm nie doszedł. Do zerwania sejmu nie zażywano osób rozumem i miłością dobra publicznego obdarzonych, bo też tego nie potrzeba było. Lada poseł ciemny jak noc (...), nie szukając pozornych przyczyn, odezwał się w poselskiej izbie: „Nie ma zgody na sejm!" – i to było dość do odebrania wszystkim mocy sejmowania. A gdy go marszałek spytał: „Co za racyja?" – odpowiedział krótko: „Jestem poseł, nie pozwalam" – i to powiedziawszy usiadł, jak niemy diabeł na wszystkie prośby i nalegania innych posłów o dane przyczyny* (...).

a./Jak nazywała się w języku łacińskim zasada pozwalająca na zerwanie sejmu każdemu posłowi?

LIBERUM VETO

b./Jakim mianem w tradycji sarmackiej najczęściej określano to prawo? **ŹRENICA ZŁOTEJ WOLNOŚCI, ZŁOTA WOLNOŚĆ SZLACHECKA,**

c./Jakie konsekwencje pociągało za sobą użycia tego prawa?

ZRYWANIE SEJMÓW; PARALIŻ SEJMU; BRAK MOŻLIWOŚCI UCHWALANIA USTAW/KONSTYTUCJI; NIEDOWŁAD PAŃSTWA; …

Zadanie 6. Podaj daty następujących wydarzeń: (0-3)

Zawiązanie Konfederacji Barskiej: **1768**

Obrady Sejmu Wielkiego: od **1788** do **1792**

Powołanie Straży Praw: **1791**

Zadanie 7. Podaj dwie konsekwencje zapisu Konstytucji 3 maja: (0-2)

„Tron polski elekcyjnym przez familie mieć na zawsze chcemy i stanowimy. (...)Najstarszy syn króla panującego po ojcu na tron następować ma".

Pierwsza konsekwencja:	**Druga konsekwencja:**
- LIKWIDACJA ELEKCYJNOŚCI TRONU **- LIKWIDACJA WOLNEJ ELECJI** ***- każda inna odpowiedź oddająca powyższy sens***	**- ZWYKŁE DZIEDZICZENIE TRONU** **- WPROWADZENIE MONARCHII DZIEDZICZNEJ** **- ELEKCJA W RODZINIE** **- NASTĘPSTWO TRONU WŚRÓD CZŁONKÓW PANUJĄCEJ RODZINY** ***- każda inna odpowiedź oddająca powyższy sens***

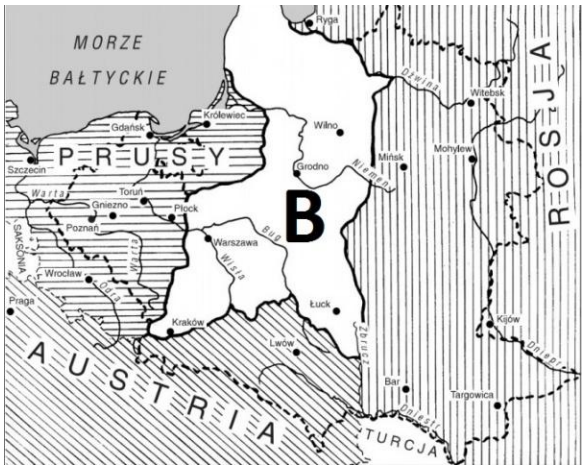
Zadanie 8.Przyjrzyj się zamieszczonym źródłom i odpowiedz na pytanie. Odpowiedź uzasadnij. (0-1)

Czy Rzeczpospolita w momencie ukazanym na obrazie J. Matejki była państwem w granicach mapki A czy B ?

A – PONIEWAŻ OBRAZ DOTYCZY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA 1791 R. A MAPKA RZECZPOSPOLITĄ PO I ROZBIORZE Z 1773 R.; PONIEWAŻ MAPKA B DOTYCZY OKRESU PO KONSTYTUCJI 3 MAJA; PONIEWAŻ MAPA B JEST PO II ROZBIORZE W 1793 R. A KONSTYTUCJĘ UCHWALONO W 1791; …

Zadanie 9. Przyporządkuj władców (Fryderyk Wilhelm II, Franciszek II, Katarzyna II) państwom państwom-uczestnikom trzeciego rozbioru Rzeczpospolitej. (0-1)

Rosja –**KATARZYNA II**

Prusy - **FRYDERYK WILHELM II**

Austria- **FRANCISZEK II**

Zadanie 10. Wykorzystując poniższe materiały ikonograficzne odpowiedz na pytania. (0-4)

a./Po jakiej bitwie został ustanowiony order Virtuti Militari ?

Podaj rok **1792** i miejsce bitwy **ZIELEŃCE**

b./Inicjatorem Orderu był ks. J. Poniatowski. Który władca ustanowił order ? (podaj imiona i nazwisko). **STANISŁAW AUGUST PONIATOWSKI**

c./ Książę Józef Poniatowski i król byli krewnymi. Podaj kim dla króla był książę:

BRATANEK

Zadanie 11. Przeczytaj uważnie poniższy tekst i odpowiedz na znajdujące się pod nim pytania.

(0-2)

Nota do Najjaśniejszego Pana. Gdy zmiana okoliczności krajowych byłaby przeciwną pierwiastkowej mojej przysiędze, mam honor przeto upraszać W.K. Mość o łaskawe podpisanie mi dymisji. Dan w obozie pod Siechowem.

Tadeusz Kościuszko.

a./Po jakiej bitwie Tadeusz Kościuszko podał się królowi do dymisji? **DUBIENKA**

b./Jaka *zmiana okoliczności krajowych* spowodowała dymisję Kościuszki? **PRZEJŚCIE KRÓLA DO OBOZU TARGOWICZAN, ZAWIESZENIE BRONI**

Na podstawie wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytanie. **(0-1)**

Po dymisji T. Kościuszko udał się do (podkreśl prawidłową odpowiedź):

A./Francji,

B./Saksonii,

c./Austrii.

Zadanie 12. Przeczytaj tekst przysięgi Tadeusza Kościuszki i odpowiedz na zadane niżej pytania.

(0-2)

„*Ja, Tadeusz Kościuszko, przysięgam w obliczu Boga całemu Narodowi Polskiemu, iż powierzonej mi władzy na niczyj prywatny ucisk nie użyję, lecz jedynie jej dla obrony całości granic, odzyskania samowładności Narodu i ugruntowania powszechnej wolności używać będę. Tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Syna Jego*".

W jakim mieście? **KRAKÓW** i kiedy został zaprzysiężony akt insurekcji (dokładna data dzień, miesiąc, rok): **24 MARCA 1794 R**.

Zadanie 13. Podkreśl prawidłową odpowiedź: **(0-5)**

a./ Ludem Warszawy w trakcie Insurekcji warszawskiej pokierował: Jakub Jasiński, **Jan Kiliński**, Bartosz Głowacki.

b./Powstańcom 1794 r. na terenie Wielkopolski pospieszył z pomocą: gen. Józef Chłopicki, gen. Jan Skrzynecki, gen. Józef Zajączek, **gen. Jan Henryk Dąbrowski.**

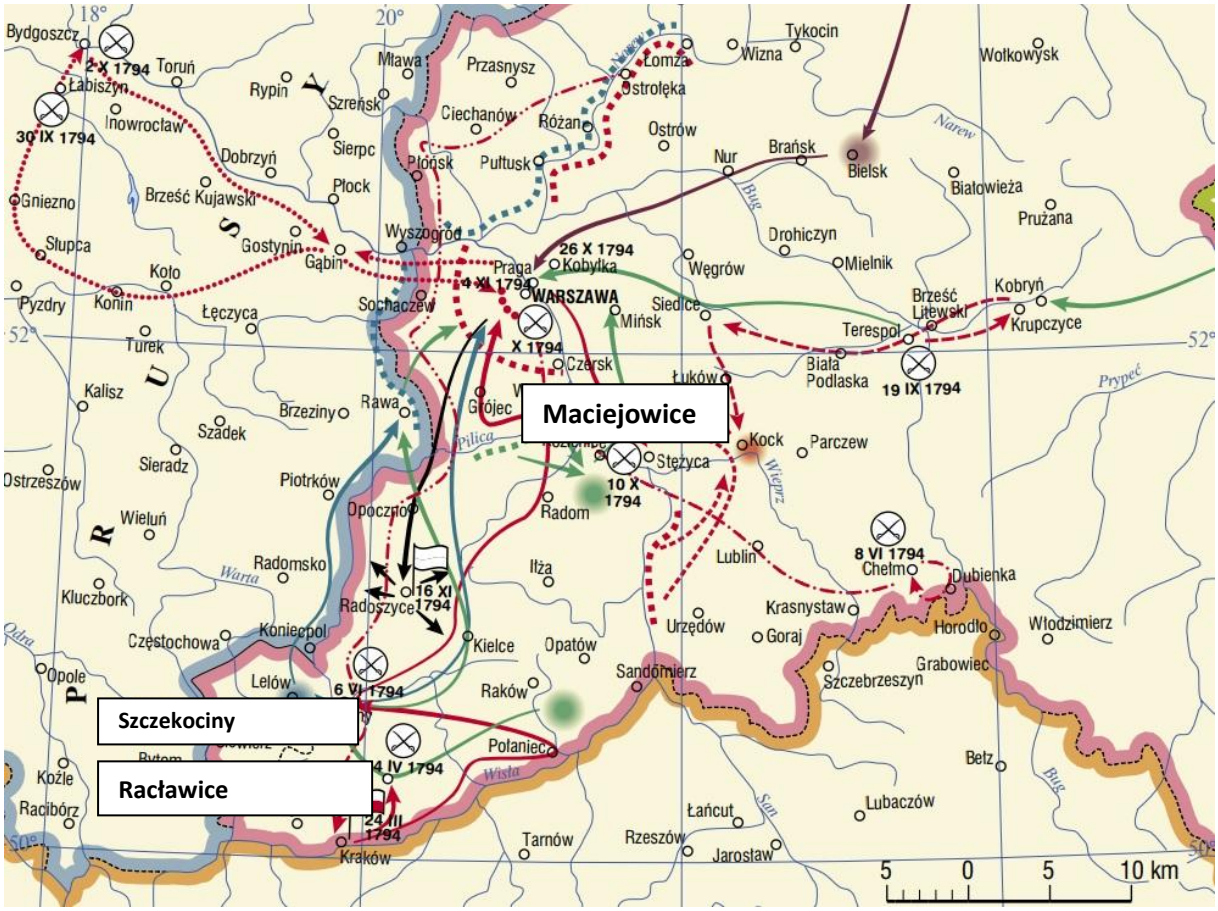
c./Rzeź mieszkańców Pragi dokonały oddziały rosyjskie dowodzone przez: gen. Michała Kutuzowa, **gen. Aleksandra Suworowa**, gen. Iwana Paskiewicza.

d./ Na skutek III rozbioru Warszawa znalazła się w rękach: **pruskich**, rosyjskich, austriackich.

e./Po śmierci matki Katarzyny II władzę w Rosji objął car: Piotr I, Mikołaj I , **Paweł I**.

Zadanie 14. W zaznaczone na mapce miejsca wpisz nazwy bitew insurekcji kościuszkowskiej.

(0-3)

Zadanie 15. Określ prawdziwość poniższych zdań wpisując obok wydarzenia literę F (fałsz) lub P (prawda). **(0-4)**

Abdykacja Stanisława Augusta Poniatowskiego i trzeci rozbiór Polski miały miejsce w 1795 .	**P**
Głównym ośrodkiem polskiej emigracji po III rozbiorze stał się Rzym.	**F**
Gen. J. H. Dąbrowski uzyskał akceptację Dyrektoriatu utworzenia oddziałów polskich na terenie Włoch.	**P**
Hasło „Ludzie wolni są braćmi" było mottem Legionów Polskich we Włoszech.	**P**

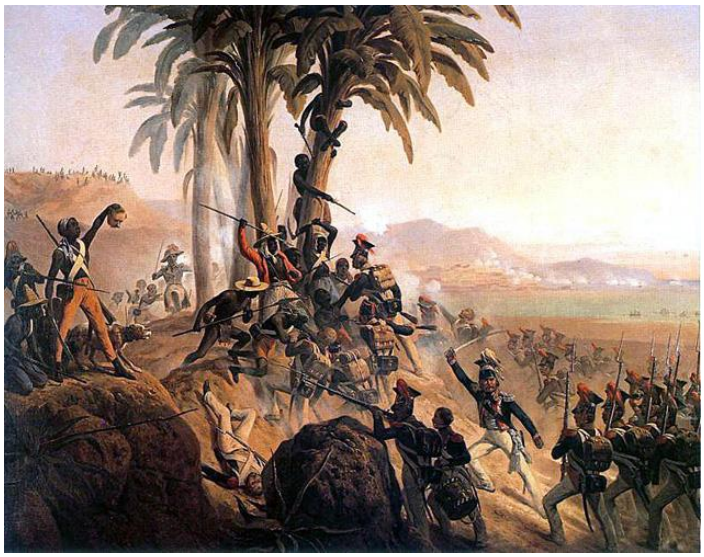
Zadanie 16. Do podanych biogramów dopisz nazwiska i imiona osób, których dotyczą. **(0-3)**

Jeden z działaczy emigracyjnej Agencji, przyjaciel gen. J.H. Dąbrowskiego, autor *Mazurka Dąbrowskiego*.	**JÓZEF WYBICKI**
Dowódca 1 Legii Legionów Polskich, walczył pod Civita Castellana. Na czele Legii Naddunajskiej walczył pod Hohenlinden.	**KAROL KNIAZIEWICZ**
Generał, uczestnik powstania kościuszkowskiego, uczestnik wyprawy Napoleona do Egiptu. Jeden z organizatorów Legionów Polskich. W 1806 r. organizował wojsko polskie w Wielkopolsce. Wierny żołnierz Napoleona i Księstwa Warszawskiego. Namiestnik carski w Królestwie Polskim.	**JÓZEF ZAJĄCZEK**

Zadanie 17. Obraz przedstawia wjazd gen. J.H. Dąbrowskiego do Rzymu na czele Legionów. Podaj datę (rok) tego wydarzenia: 3 MAJ 1798 (0-1)

Zadanie 18. Obraz Januarego Suchodolskiego przedstawia walki Legionistów polskich z powstańcami. Odpowiedz na poniższe pytania. (0-2)

a./Gdzie zostały przez Francuzów wysłane oddziały legionowe (podaj nazwę wyspy)? SAN DOMINGO/HAITI

b./Dlaczego walki te stanowiły dla legionistów dylemat moralny?

WALCZYLI Z POWSTAŃCAMI RÓWNIEŻ WALCZĄCYMI O SWOJĄ WOLNOŚĆ. MIELI TAKIE SAME PRAGNIENIE POSIADANIA WŁASNEGO KRAJU; PARADOKS - LUDZIE WOLNI SĄ BRAĆMI,…

Zadanie 19. Zatytułuj poniższy obraz uwzględniając: wydarzenie, rok i przedstawionego władcę.

(0-1)

OKTROJOWANIE KONSTYTUCJI KSIĘSTWU WARSZAWSKIEMU PRZEZ NAPOLEONA W DREŹNIE 22 MAJ 1807 R.

Zadanie 20. Przeczytaj uważnie fragmenty źródła i odpowiedz na poniższe pytania. (0-3)

Tytuł I
Art. 4. Znosi się niewola. Wszyscy obywatele są równi przed obliczem prawa. […]
Tytuł II. O rządzie
Art. 5. Korona książęca warszawska jest dziedziczną w osobie Króla Saskiego […].
Art. 6. Rząd jest w osobie króla. On sprawuje w całej swojej zupełności urzędowanie władzy wykonawczej.
Przy nim jest praw początkowanie.
[…]
Art. 9. Król zwołuje, odracza i wyznacza dzień na zgromadzenie głównego sejmu […] zwołuje także sejmiki. […]
Nazwij związek łączący Księstwo Warszawskie i Saksonię. **UNIA PERSONALNA**

Jak nazywał się władca Księstwa Warszawskiego? **FRYDERYK II AUGUST**

Kto posiadał prawo inicjatywy ustawodawczej? **KRÓL-KSIĄŻĘ SASKI, władca, Fryderyk II August.**

Zadanie 21. Podkreśl nazwy miejsc gdzie walczyły oddziały Księstwa Warszawskiego. (0-2)

Somosierra, Trafalgar, **Saragossa**, Valmy.